

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی کلان
شورای انضباطی دانشجویان دانشگاه

گزیده‌ای از شیوه نامه اجرایی آیین نامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان و دستیاران

دانشگاه های علوم پزشکی کشور
مصوب مرداد ۱۴۰۲
وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی

*****

هرچه محیط دانشگاه محیط تئین و سلامت دینی باشد، برای دانشجو، برای
درس خواندن، برای فکر صحیح کردن، برای هرگونه تلاش سیاسی و
فرهنگی سالم، امن تر خواهد بود.

مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

مقدمه

در مسیر تحقق برنامه‌ها و اهداف بلند نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و به منظور نیل به جهش علمی و نهضت تولید علم در دانشگاه‌های کشور، بایسته است با اهتمام ویژه جهت استاندارد سازی علمی دانشگاه در همه زمینه‌ها گام برداشته و تلاش نموده، امکانات موجود را به روز و کمبودها را سازگار با فرهنگ بومی تولید و برطرف نماییم و این مهم حاصل نمی‌شود مگر اینکه حرفه‌ای بیاندیشیم و در عمل، محیط کار حرفه‌ای توأم با سلامت اجتماعی، فرهنگی و اخلاقی فراهم سازیم.

تعاریف کلی

دانشجو: فردی است که از طریق ضوابط مؤسسات آموزش عالی و یا آزمون ورودی دانشگاه پذیرفته شده، ثبت نام نموده و در حال گذراندن سنوات آموزشی است.

دانشجوی بالینی: به دانشجویی اطلاق می‌گردد که تحت آموزش در محیط بهداشتی درمانی قرار دارد.

محیط‌های بهداشتی درمانی: به محیط‌هایی اطلاق می‌گردد که دانشجوی بالینی در آن به امور درمان بیماران و آموزش بهداشت در دو حوزه علمی و نظری می‌پردازد که شامل بخش‌های بیمارستانی، مراکز بهداشتی درمانی، درمانگاه‌ها، آزمایشگاه‌ها، داروخانه‌ها، مراکز تصویربرداری، مرکز مشاوره و ... است.

فضاهای دانشگاهی: به پردیس دانشگاه‌ها، دانشکده‌ها و محیط‌های خوابگاهی اطلاق می‌گردد.

محیط‌های آموزشی پژوهشی: محیطی است که هر فرد در آن با عنوان دانشجو در حال انجام فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی است.

تبصره: دانشجویان در تمامی محیط‌های آموزشی پژوهشی، درمانی و بهداشتی، فضاهای دانشگاهی، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده‌ها، مراکز کارآموزی و کارورزی و محیط‌های فرهنگی، ورزشی؛ تفریحی؛ مکان‌های اردویی و کلیه تجمعات دانشجویی وابسته و غیروابسته به دانشگاه تحت عنوان دانشجو، شرکت دارند؛ مشمول قوانین آئین‌نامه و شیوه‌های رفتار و

پوشش حرفه‌ای دانشجویان دانشگاه‌ها و دانشکده‌های علوم پزشکی کشور می‌گردند.

رفتار حرفه‌ای: به تمامی اعمال و گفتاری گفته می‌شود که از فرد در جایگاه شغلی وی انتظار می‌رود.

پوشش حرفه‌ای: به لباسی گفته می‌شود که فرد در حرفه خاص خود، ملزم به پوشیدن آن است.

شؤون دانشجویی: به تمامی رفتار، پوشش و ظاهر دانشجو گفته می‌شود که نشان دهنده‌ی دانش، آگاهی، صراحت و شجاعت همراه با ادب و تدبیر، سادگی، پاکیزگی، وقت شناسی، نظم و ترتیب و تلاشگری او در عرصه‌ی علم و فن‌آوری است.

شؤون اسلامی: به تمامی قوانین اسلامی گفته می‌شود که در نص صریح قرآن، فقه اسلامی و آراء اکثریت مراجع تقلید آمده است.

دوره تحصیلی: به هر نیمسال تحصیلی اطلاق می‌گردد.

رفتار حرفه‌ای

الف) الزامات کلی دانشجویان در محیط‌های آموزشی و پژوهشی:

۱- دانشجویان باید از ایجاد هرگونه اخلاق به هنگام تدریس خودداری نمایند؛ مصادیق اخلاق در هنگام تدریس مانند:

۱-۱- ورود به کلاس بعد از استاد

۱-۲- خوردن و آشامیدن

۱-۳- بلند صحبت کردن، خندیدن و ایجاد سر و صدا

۱-۴- استفاده از تلفن همراه و سایر وسایل صوتی و تصویری

۲- دانشجویان باید از اعمال و رفتار خلاف شؤون اسلامی، دانشجویی و اخلاق حرفه‌ای خود داری نمایند؛ مصادیق آن مانند:

۲-۱- عدم رعایت ادب و احترام، فروتنی، اخلاق و آداب اسلامی متناسب با شأن یک فرد دانشگاهی

۲-۲- توهین و تمسخر زبانی و رفتاری، مشاجره و پرخاشگری

۲-۳- عدم رعایت حقوق دیگران

مصادیق بایدها و بنایدهای پوشش و آراستگی (مشترک آقایان و بانوان)

* استفاده از پوشش یا زینت آلات مغایر با شرع مقدس اسلام، فرهنگ اسلامی و ملی و شأن و عرف دانشگاه و مصادیق ترویج فرهنگ و سبک غربی و حاوی

حروف و کلمات و نماد عرفان‌های نوظهور، فرقه‌های انحرافی و شیطان پرستی ممنوع است.

* مدل مانتو، مقنعه، لباس‌ها، کفش و کیف باید ساده و به دور از مدهای افراطی باشد.

* هرگونه پوشش کوتاه یا تنگ، جنس حریر، تور و یا لباس‌های یقه باز که بدن را نمایان سازد، ممنوع است.

* مچ بندهای (دست و پا) غیرمعارف که دارای نقوش زنده، علائم گروه‌های انحرافی، ضد اخلاق و یا رنگ دار، پولک دار، چراغ دار، قفل دار، زنجیر دار و ... ممنوع است.

* استفاده از پیشانی بند، شال، دستمال گردن، کمربند، انگشتر و کیف‌هایی که دارای نقوش و نوشته‌هایی با حروف لاتین و زنده و یا دارای علائم گروه‌های انحرافی ممنوع است.

* استفاده از لباس‌ها و هرگونه اقلام آویز شده که روی آن تصاویر زن، عبارات عاشقانه، مبتذل، الفاظ رکیک، تصاویر فکاهی پوچ و بی معنا، شعارهای قومی، نژادی، آرم و نشانه‌های دین ستیزی، گروه‌های خاص انحرافی از جمله رپ، هوی و تبلیغات تجاری که زنده یا توهین آمیز تلقی می‌شوند یا محیط‌های آموزشی را خصمانه می‌سازند، ممنوع است.

* هرگونه تاتو (خالکوبی) صورت (لب، ابرو و چشم) و در نواحی قابل رویت (دست‌ها و صورت و ...) و سوراخ کردن اعضای بدن نظیر حلقه در بینی ممنوع است.

* استفاده از پوشش مجامع غیرمناسب برای محیط دانشگاهی نظیر پوشش متناسب با محافل جشن، محیط‌های تفریحی و ورزشی و مکان‌های استراحت ممنوع است.

* به منظور کاهش صدمه به پا و پیشگیری از انتقال عفونت، استفاده از دمپایی و صندل در محیط‌های آموزشی و یا بالینی به جز اتاق عمل و بخش‌های مراقبت‌های ویژه و قلبی ممنوع است.

* استفاده از عینک آفتابی در کلاس‌های درس و بالین بیماران و نیز درمانگاه‌ها (محیط‌های آموزشی) ممنوع است، مگر اینکه به توصیه پزشک باشد.

* استفاده از هرگونه لوازم آرایش، ادکلن و عطرها با بوی تند نامتعارف در محیط‌های آموزشی ممنوع است.

* استفاده از هرگونه پرفایل بدون پوشش و یا پوشش‌های نامناسب در فضای مجازی ممنوع است.

مصادیق بایدها و نبایدهای پوشش و آراستگی بانوان:

استفاده از کلاه بدون مقنعه ممنوع است.

استفاده از مژه مصنوعی ممنوع است.

با استفاده از مقنعه بلند (تا زیر شانه) و با ضخامت مناسب تمامی سر و موها باید پوشیده شود، به طوری که نواحی گردن و ناحیه یقه لباس نیز پوشانده شود. استفاده از روسری‌های نازک و کوتاه، شال به تنهایی یا خارج شدن مو از جلوی سر و پشت مقنعه ممنوع است.

کاشت ناخن و آرایش‌هایی در صورت و ناخن که موجب جلب توجه دیگران می‌شود و اثر درمانی ندارد، ممنوع است.

پوشیدن بلوز شلوار به تنهایی و بدون مانتوی جلو بسته، پوشش کوتاه یا تنگ، مانتو جلو باز ممنوع است.

همچنین نمایان شدن هر قسمتی از بدن از زیر مانتو مجاز نیست.

روپوش و یا پیراهن زنان و مردان باید در تمام مدت حضور در محیط‌های بالینی به طور کامل بسته باشد.

مشخصات روپوش دانشجویی / دستیاری به این ترتیب است: روپوش سفید بلند (در حد زانو)، گشاد، آستین بلند، غیرچسبان و ضخیم به طوری که لباس زیر آن قابل رویت نباشد.

پوشیدن دامن جایگزین شلوار برای بانوان به غیر از موارد خاص مانند بیماری خاص یا دوران بارداری ممنوع است.

حضور دانشجویان و دستیاران در محیط‌های آموزشی با مانتوهای تنگ یا خیلی گشاد، کوتاه (بالای زانو) یا خیلی بلند، چاکدار، آستین کوتاه، چسبان، بدن نما، دارای رنگ تند و زنده یا سوبشرت، شومیز، بلوز، سارافون و تونیک ممنوع است.

پوشیدن شلوار کوتاه (ساق کوتاه)، شلوارک، تنگ، چسبان، ساپورت، لگ، استرچ، خمرای، شلوارهای آویزان، جوراب‌های شلوری، شلوار پاره یا وصله دار ممنوع است.

به جهت بهداشتی ناخن‌ها باید کوتاه و تمیز باشد. ناخن بلند به دلیل داشتن لبه تیز احتمال آسیب به دیگران و تجهیزات ممنوع است.

از آنجایی که لاک ناخن، برچسب‌های ناخن و ناخن‌های مصنوعی موجب تجمع باکتری و افزایش شانس انتقال عفونت و ایجاد مشکل در زمان کار با تجهیزات استریل است، داشتن این ناخن‌ها ممنوع است.

استفاده نامتعارف از جواهرات در صورت (نگین بینی یا دندان)، دست و پا (زنجیر پا) که مغایر با عرف دانشگاه باشد، ممنوع است. لیکن استفاده از جواهرات و زیور آلات متعارف محیط‌های اداری و دانشگاهی مانند حلقه یا انگشتر ازدواج بلامانع است.

پوشیدن جوراب‌های زنانه و مردانه که تا بالای مچ را بپوشاند، ضروری است. پوشیدن جوراب‌های توری مجاز نیست.

استفاده از کفش‌های دارای پاشنه بلند (بالای ۵ سانتیمتر) و صدادار و نیز پوشیدن چکمه روی شلوار ممنوع است.

مصادیق بایدها و نبایدهای پوشش و آراستگی آقایان:

آرایش و پیرایش غیرمعارف مو مانند برداشتن ابرو، مش کردن، فر کردن، بافتن مو در پشت و بالای سر، آرایش مو به صورت تیغ تیغی و یا نماد فرقه‌ای خاص، بلند بودن مو بیش از حد معمول به گونه‌ای که از یقه لباس پایین‌تر بیاید و ... ممنوع است.

استفاده و در معرض دید قراردادن هرگونه زیورآلات مانند زنجیر، گردن بند، مچ بند، انگشتر طلا و ... (به استثنای حلقه ازدواج) در تمام محیط‌های دانشجویی و بالینی ممنوع است.

استفاده از کراوات و پاپیون از هر نوع ممنوع است.

استفاده از البسه زنانه، تی شرت‌های تنگ و کوتاه، لباس‌های اندامی تنگ و چسبان با آستین‌های خیلی کوتاه حلقه ای یا رکابی یا یقه باز، شلوارک، لباس راحتی، شلوارهای فاق کوتاه یا فاق بلند، تنگ یا چسبان و شلوارهای پاره یا وصله دار ممنوع است.

پوشش در خوابگاه‌ها و ورزشگاه‌ها

پوشش محیط خوابگاه باید متناسب با امکان خوابگاهی باشد. پوشیدن لباس راحتی و بدن نما به ویژه برای بانوان در هر شرایطی در فضای عمومی خوابگاه ممنوع است.

دانشجویان محترم:

پس از مطالعه دقیق و آگاهی از مندرجات این

شیوه‌نامه، ملزم به رعایت آن در دانشگاه می‌باشید.